

139988 - Secde halinde elini kaldırıp vücudunu kaşımak, namazı bozar mı?

Soru

Namaz kılan bir kimse şayet elini veya ayağını kaldırıp tekrar yere koyar ve secdeyi eda ederse bu hareket namazı bozar mı? Örnek olarak vücudunu kaşımak isteyen bir kimse bir elini kaldırmak zorunda kalır, bu hareketi unutarak yaparsa namazı bozulur mu? Veya namazı tekrarlaması gerekir mi?

Detaylı cevap

Şüphesiz secde, Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in emrettiği gibi yedi kemik üzerine gerçekleşmesi gerekir. Zira İbn Abbas Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Ben yedi kemik (aza) üzerine secde etmekle emrolundum: Alın, -ve eliyle burnunu isaret etti- eller, diz kapakları, ayakların etrafları" (Buhari/812, Muslim/490)

Nevevi Rahimehullah, Muslim'in şerhinde (4/208) şöyle dedi: "şayet namaz kılan kişi secdede iken bir uzvu bile ihmal ederse namazı geçerli olmaz"

İmam Malik, Şafii, ve Ahmed başta olmak üzere alimlerin cumhuru bu hadisi kaynak göstererek secdenin ancak tüm sayılan uzuvlar üzerinde olduğu takdirde geçerli olacağını söylemişlerdir. Şayet bir kimse, bu uzuvların sadece altısı üzerinde secde ederse, secdesi geçerli olmaz.

İbn Recep el Hanbeli Fehul Beri'de şöyle demiştir: Sahih hadislerde tüm uzuvların üzerinde secde edilmesini emrettiğine göre emir vacipliği gerektirir. (Fethul Bari, İbn Recep 5/114-115)

Bunun üzerine her kim tüm secdesinde bu uzuvlarından birini kaldırır ve secdesini tekrar etmezse namazı geçersiz olur. Fakat kısa bir süreliğine bir uzvunu kaldırır inşallah namazı geçerlidir.

İbn Useymin Rahimehullah'a şöyle bir soru soruldu:

Şayet bir kişi secdedeyken secde uzuvlarından birini kaldırır mı namazı bozulur mu?

Cevap: "Şayet tüm secde boyunca uzuvlarından birini kaldırır mı secdesi geçersizdir. Secde geçersiz olursa namazı bozulur. Şayet bir ayağını diğeriyle kaşımak için kısa bir süreliğine kaldırır ve tekrar yerine koyarsa umarım ki bir sakıncası yoktur. (Likaat el Bab el Meftuh)

Başka bir oturumda şöyle demiştir: Söz konusu yedi uzvun üzerinde secde boyunca secde etmek vaciptir. Yani secdede iken burnunu, elini, alnını, ayağını kaldırması caiz değildir. Şayet secdenin tümünde bir uzvunu kaldırır mı şüphesiz secdesi geçersiz olur. Çünkü üzerinde secde etmesi gereken bir uzvu eksiz bırakmıştır.

Fakat bir ayağını diğeriyle kaşırsa bu konuda iki görüş bulunmaktadır:

Birinci görüşe göre namazı geçersizdir. Çünkü secdesin bir kısmında vacip olan bir rüknü terk etmiştir.

Diğeri görüşe göre: secdesi geçerlidir. Çünkü secdenin genelini yerine getirmiştir. Şayet secde halinde uzuvların üzerine secde süresi daha fazla ve genel ise secdesi geçerli olur. Bunun üzerine ihtiyat ve tedbir açısından secdede iken eli ayağı kaşırsa dahi elini veya ayağını kaldırmaması gerekir. Secdeyi tamamlayıncaya kadar sabretmesi daha güvenlidir. (şerhul mumti 3/37)

En iyisini Allah bilir.